

Aan het lid van Provinciale Staten,
Mevr. A. Voerman

Datum : 7 november 2022
Documentnr. : 2022-099391
Dossiernummer : K41929
Behandeld door : R. Groenveld
Telefoonnr. : (050)316 4017
Antwoord op : uw brief van 14 september 2022
Bijlage :
Onderwerp : Beantwoording Statenvragen Partij voor de Dieren over
emissiearme stalsystemen

Geachte mevrouw Voerman,

Hierbij beantwoorden wij uw vragen over emissiearme stalsystemen, zoals door u gesteld in de brief van 14 september 2022. Bij de beantwoording van de vragen is tevens de RAV-uitspraak van 12 oktober jl. van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State betrokken.

1. Welke gevolgen heeft de uitspraak voor nog niet definitieve vergunningen die gebruik maken van emissiearme stalvloeren en andere emissiereductietechnieken?

De uitspraak heeft in ieder geval tot gevolg dat op dit moment geen besluiten (positieve weigeringen of vergunningen) kunnen worden genomen die betrekking hebben op de stalsystemen A. 1.13, A1.23 en A1.28 totdat duidelijk is welke emissiefactor hiervoor wél gehanteerd kan worden of welke maatregelen genomen moeten worden om de huidige emissiefactor uit de RAV te realiseren. Gezien de verwijzing in de uitspraak van 7 september jl. naar staltype A1.10 zullen wij ook voor dit type geen besluiten nemen. Voor wat betreft de overige (emissiearme) stalsystemen zal van geval tot geval beoordeeld moeten worden of voldoende zekerheid verkregen kan worden.

2. De wet eist dat enkel nieuwe vergunningen worden verleend als 'geen redelijke twijfels' bestaan dat de stikstofemissies niet toenemen. Bent u het eens met experts dat het feit dat diverse regionale rechtbanken en nu de Raad van State een streep hebben gezet door een aantal vergunningen betekent dat de vergunningverleners hun huiswerk niet goed hebben gedaan en de vergunningaanvragen hadden moeten weigeren op basis van de inzichten die er ook toen al waren? Zo nee, waarom niet?

Nee, de provincies hebben weloverwogen hoger beroep ingesteld tegen de RAV-uitspraken van rechtbanken. De overwegingen hierbij waren dat de RAV-factoren op basis van de best wetenschappelijke inzichten tot stand zijn gekomen en dat het CBS -rapport niet uitsluit dat de RAV-

factoren voor emissiearme systemen wel degelijk gehaald kunnen worden. In afwachting van de uitspraak in hoger beroep hebben wij de besluitvorming daarom voortgezet.

3. a. Kunt u bevestigen dat u in theorie bij alle stalsystemen waarbij gereede twijfel is over de emissiefactor een vergunning voor uitbreiding kan weigeren?

Of de RAV-factoren voor emissiearme systemen in de praktijk ook gehaald gaan worden is van verschillende factoren afhankelijk. Het aantal factoren dat een rol speelt en de invloed van die factor, verschilt per sector. De Wageningen universiteit (WUR) doet op dit moment in opdracht van de minister van I&M onderzoek naar de rol van verschillende factoren. Als een initiatiefnemer op basis van zijn aanvraag kan verzekeren dat de emissiefactor gehaald kan worden (bijv. door het treffen van bepaalde maatregelen) is vergunningverlening niet op voorhand uitgesloten.

b. Bent u bereid van vergunningverlening af te zien als niet zeker is of de uitbreiding niet leidt tot een hogere depositie? Zo nee, waarom niet?

Op basis van artikel 2.8 derde lid Wnb kunnen wij alleen vergunning verlenen als wij de zekerheid hebben verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het N2000-gebied niet aantast. Daarin heeft de recente uitspraak niets veranderd.

c. Wat zijn de gevolgen van de uitspraak voor het afgeven van zgn. positieve weigeringen, gaat u deze nog verlenen?

De uitspraak heeft zeker ook gevolgen voor het afgeven van positieve weigeringen. Op basis van de RAV-emissiefactor voor de stalsystemen A1.10, A1.13, A1.23 en A1.28 kan niet zonder meer worden gesteld dat er geen vergunning nodig is. In die gevallen zal dus geen positieve weigering meer worden afgegeven. Uitzonderingen zijn de situaties waarbij er geen toename is van vee ten opzichte van een bestaande traditionele vloer of vergunde emissiearme vloer.

d. Bent u het met ons eens dat er bij bedrijven die intern salderen met toepassing van emissiearme stalsystemen, en daarvoor geen vergunning meer hoeven aan te vragen, nu een hogere depositie kan optreden? Gaat u hier actie op ondernemen en zo ja, welke?

Wij wachten eerst het onderzoek van de WUR naar de werking van emissiearme vloeren af. Hieruit zal moeten blijken welke factoren verantwoordelijk zijn voor het niet halen van de reductie. Aan de hand van het rapport zullen wij, in overleg met het Rijk, besluiten welke acties nodig zijn.

4. Er wordt gesteld dat een provincie zich niet zomaar kan verschuilen achter Rav-factoren en niet verplicht is een vergunning te verlenen, maar in de eerste plaats de plicht heeft om op basis van de Wet natuurbescherming te beoordelen of de te vergunnen activiteit niet leidt tot schade aan de natuur. Kunt u zich hierin vinden? En heeft u volgens u naar deze plicht gehandeld?

In de RAV-uitspraken ging het over de vraag of Gedeputeerde Staten van Overijssel terecht hebben geconstateerd dat geen sprake was van een vergunningplicht (art 2.7 tweede lid Wnb). Van een vergunningplicht is sprake als significante effecten op Natura2000 niet kunnen worden uitgesloten. Door de onzekerheid van de RAV-factoren mochten GS niet op voorhand aannemen dat van een vergunningplicht geen sprake was. Dit heeft tot gevolg dat meer bedrijven vergunningplichtig zijn dan tot nu toe is aangenomen.

5. Is GS het met ons eens dat het voor de natuur en veehouders het beste is om nu een vergunningenstop in te stellen? Is GS bereid tot het instellen van zo'n stop?

Een algehele vergunningenstop is een te zwaar middel. Zo is geen aanleiding om de vergunningverlening voor projecten stil te leggen. Overigens is het aantal aanvragen van vergunningen momenteel zeer beperkt.

6. Is GS bereid ook de lopende vergunningaanvragen die emissiearme stallen en technieken gebruiken, op te schorten totdat er meer duidelijkheid is voor de gevolgen voor de natuur en veehouders? Zo nee, waarom niet?

Ja zie onze antwoorden onder vraag 1 en 3

7. Deze uitspraak heeft betrekking op staltype A1.13 en A1.28. Zijn deze staltypen ook gebruikt bij natuurvergunningen in Groningen? Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het?

Er zijn sinds januari 2021 geen vergunningen verleend voor deze staltypen, maar wel 5 positieve weigeringen .

8. Er zijn stallen die uitbreiden op basis van oudere Wnb-vergunningen, waar ook de onbetrouwbare Rav-codes voor zijn gebruikt. Is er in theorie juridische ruimte voor provincies om opnieuw naar zo'n vergunning te kijken en die eventueel in te trekken? Geeft bijvoorbeeld artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming de mogelijkheid aan de provincie om een vergunning in te trekken of te wijzigen, als blijkt dat het rendement van de staltechnieken niet wordt behaald? Zou u hiertoe bereid zijn?

Omdat op dit moment nog niet duidelijk is met welke emissiefactor gerekend moet worden voor emissiearme vloeren of welke maatregelen getroffen moeten worden om de huidige emissiefactor te halen, is intrekken van vergunningen nu niet aan de orde. Op basis van de uitkomsten van het WUR-onderzoek zal met de ministeries bekeken worden welke juridische instrumenten voor welke staltypen het meest gepast zijn. Hierbij wordt vanzelfsprekend de rechtszekerheid van de betrokken agrarische ondernemers meegewogen. Als mogelijk juridisch instrument is aanpassing van de algemene regels van het Activiteitenbesluit (zgn. leaflets) een optie.

9. Nu blijkt dat emissiearme stallen meer ammoniakuitstoot hebben dan berekend, betekent dit in onze visie dat hierdoor extra reductie nodig is nabij Liefstingsbroek en op Groninger bedrijven die N2000 gebieden over de provinciegrens belasten. Deelt u deze visie? Zo niet, op grond waarvan niet?

Nee die visie delen wij niet. De achtergronddepositie (dus de stikstofbelasting) op Liefstingsbroek wordt berekend aan de hand van feitelijk gemeten waarden. Het stikstofbeleid is erop gericht de voor stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Het fors reduceren van de achtergronddepositie is onderdeel van deze opgave. De omvang van deze reductieopgave verandert niet door deze uitspraak. De uitspraak kan wel gevolgen hebben voor de legalisatieopgave van de PAS-melders. Hiervoor zal mogelijk iets meer ruimte beschikbaar moeten komen.

- a. Ook in Groningen lijken veel veehouders er op te rekenen dat ze middels innovatie nog kunnen uitbreiden. Ook u hangt deze mening aan. Welke gevolgen heeft het niet meer toegestaan zijn van emissiearmen stallen voor de gebiedsprocessen?**
- b. Bent u bereid om in gebiedsprocessen technologische aanpassingen waarvan het rendement onzeker is, te ontraden en te sturen op reductie van dieren aantallen? Zo nee, waarom niet?**

Innovatie is slechts één van de manieren om stikstof te reduceren. De opgave is dermate groot dat alleen innovatie niet voldoende zal zijn, ook gezien de klimaat en water opgaven die onderdeel zijn van het NPLG. Per gebied zal moeten worden gekeken welke maatregelen passend zijn. We sluiten op voorhand geen maatregelen uit. De verwachting is dat het in de praktijk zal gaan om een combinatie van maatregelen. De stikstofreducerende werking van de innovatie dient echter wel afdoende geborgd te zijn.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.